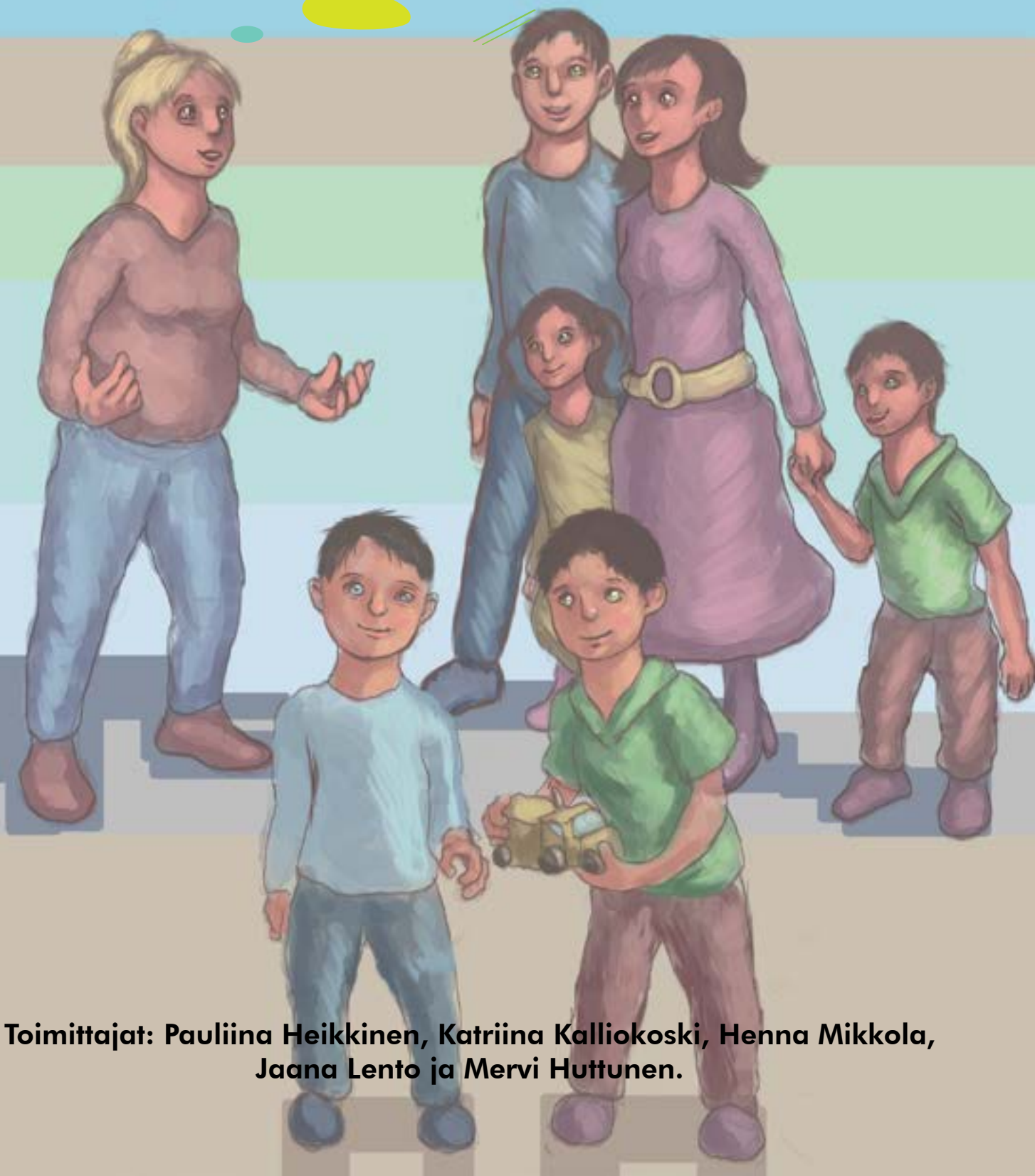

LAPSEN PÄIVÄ KUVIN JA SANOIN

Selkokieline kuvaapas maahanmuuttotataustaisen
perheen ja varhaiskasvatuksen kommunikoinnin tueksi

Toimittajat: Pauliina Heikkinen, Katriina Kalliokoski, Henna Mikkola,
Jaana Lento ja Mervi Huttunen.

Tämä opas on osa Opetus ja kulttuuriministeriön rahoittamaa yhteishanketta
Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen.

Julkaisija: Peräpohjolan Opisto
Rahoittaja: Opetus ja kulttuuriministeriö
Oppaan toimittajat: Pauliina Heikkinen ja Katriina Kalliokoski Peräpohjolan Opisto,
Henna Mikkola, Jaana Lento ja Mervi Huttunen Tornion kaupungin varhaiskasvatuspalvelut
Piirroskuvat: Jesse Keskinen, Lapin AMK
Valokuvat: Linnan Juhlakuva
Vaatteet: Lastenvaateliike Kiki´s Tornio
Ulkoasu ja taitto: Mikael Hyvärinen / Tornion Mainos

SISÄLTÖ

Johdanto	Sivunumero 4
1. Yhteistyö perheen kanssa	5-10
1.1 Daisy family	
2. Varhaiskasvatus Suomessa	11- 26
2.1 Pedagoginen toiminta	
3. Sosiaaliset tilanteet	27 - 33
4. Tunteet	34 - 35
5. Päivärytmi	
5.1 Ruoka ja lepo	36 - 44
5.2 Viikontpäivät ja kello	
6. Vuodenajat, ulkoilu ja vaatteet	
6.1 Sopivat vaatteet ja vaatteiden nimikointi	
6.2 Lapsen päivävaatteet	45 - 55
6.3 Päiväkotirepun sisältö	
6.4 Vuodenajat, kuukaudet ja vaatteet	
7. Sairaudet ja tapaturmat	
7.1 Sairas lapsi	56 - 63
7.2 Tapaturmat	

Tämä opas on tehty maahanmuuttotautaisen perheen ja varhaiskasvatuksen henkilöstön kommunikoinnin tueksi. Lapsen huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön väliseen päivittäiseen kommunikointiin kuuluvat lapsen hoitopäivään liittyvät asiat ja tulevista tapahtumista tiedottaminen. Huoltajilla voi myös olla kerrottavana lapseen liittyviä asioita. Huoltajat tuntevat parhaiten oman lapsensa. On tärkeää, että vuorovaikutus huoltajien ja henkilöstön välillä saadaan toimimaan. Tämän oppaan tarkoituksena on olla tukena kohtaamistilanteissa. Hoitopaikan hakemisessa, aloitus- sekä Vasu-keskusteluissa ja eri lomakkeiden täyttämässä sekä Daisy-sovelluksen käytön opastuksessa on käytettävissä tulkkipalveluita.

Opas koostuu kuvista ja kuviin liittyvistä selkokielisistä sanoista ja lauseista. Olemme valinneet arkikielessä vakiintuneita sanoja ja käsitteitä, jotta asia olisi helpompi ymmärtää. Työntekijä voi korvata sanoja tilanteeseen sopivalla tavalla (esim. varhaiskasvatus/päiväkot, huoltaja/vanhempi/äiti/isä, työntekijä/opettaja/hoitaja, päiväkot/hoitopaikka/esikoulu/kerho).

Jokaisen osa-alueen alussa on teksti, joka on tarkoitettu saatesanoiksi opasta käyttävälle henkilökunnalle. Opas ei ole sanastoltaan kaikenkattava, vaan olemme pyrkineet löytämään keskeisiä sanoja ja lauseita, joilla lapsen varhaiskasvatuksen arkea voi kuvailla. Tämän oppaan rinnalla voi käyttää muitakin kuvallisia työkaluja (esim. Papunet) täydentämään tarvittavaa sanastoa.

Oppaan ajatuksena on, että työntekijä näyttää kuvaa ja kertoo kuvassa olevan asian selkokielellä. Kuvan alla oleva teksti on tukena ja se on kirjoitettu preesens- muotoon. Arkikielessä käytämme usein menneitä aikamuotoja kun kerromme lapsen päivän tapahtumista. Teksti on siis viitteellinen ilmaisten kuvan sisällön ja sitä voi puhekielessä vapaasti muuttaa tarkoitukseen sopivalla tavalla samoin kuin kuvia voi käyttää luovasti ilmaisemaan muitakin sisältöjä kuin oppaan tekijät ovat ajatelleet. Jotta viestimme olisi maahanmuuttajalle mahdollisimman helposti ymmärrettävissä, meidän tulisi pyrkiä puhumaan kirjakiellellä, riittävän hitaasti, selkeästi artikuloiden ja selkokieltä käyttäen.

Opas löytyy netistä sähköisenä versiona <http://www.tornio.fi/varhaiskasvatus> ja on siis käytettävissä myös sähköisesti. Oppaasta on olemassa myös painettu versio. Oppaasta voi tulostaa sivuja tai tiettyjä kuvia ja kiinnittää niitä vaikka päiväkodin eteiseen, sisääntulon yhteyteen.

1. Yhteistyö perheen kanssa

“Yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Luottamuksen rakentaminen sekä tasa-arvoinen vuorovaikutus ja keskinäinen kunnioitus tukevat kasvatusyhteistyötä.”
(Opetushallitus, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018.)

Kun maahanmuuttotautainen lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa, on hyvä keskustella perheen kanssa heidän uskontoonsa ja kulttuuriinsa liittyvistä asioista sekä suomalaisen varhaiskasvatuksen toimintakulttuurista. Tyypillisiä aiheita ovat esimerkiksi ruokailutottumukset, hygieniaan liittyvät tavat ja tottumukset, pukeutumiseen liittyvät ohjeet, käyttäytymissäännöt- ja -tavat sekä hoitoaikojen varaaminen ja noudattaminen.

**Kun lapsi aloittaa päiväkodissa, työntekijä ja vanhemmat (äiti/isä) puhuvat lapsesta (aloituskeskustelu).
Työntekijä ja vanhemmat (äiti/isä) puhuvat onko lapsella kaikki hyvin (varhaiskasvatussuunnitelma/VASU).**

**Työntekijä ja vanhempi (äiti/isä) puhuvat lapsen asioista puhelimessa.
Työntekijä soittaa vanhemmalle (äiti/isä).
Vanhempi (äiti/isä) soittaa työntekijälle.**

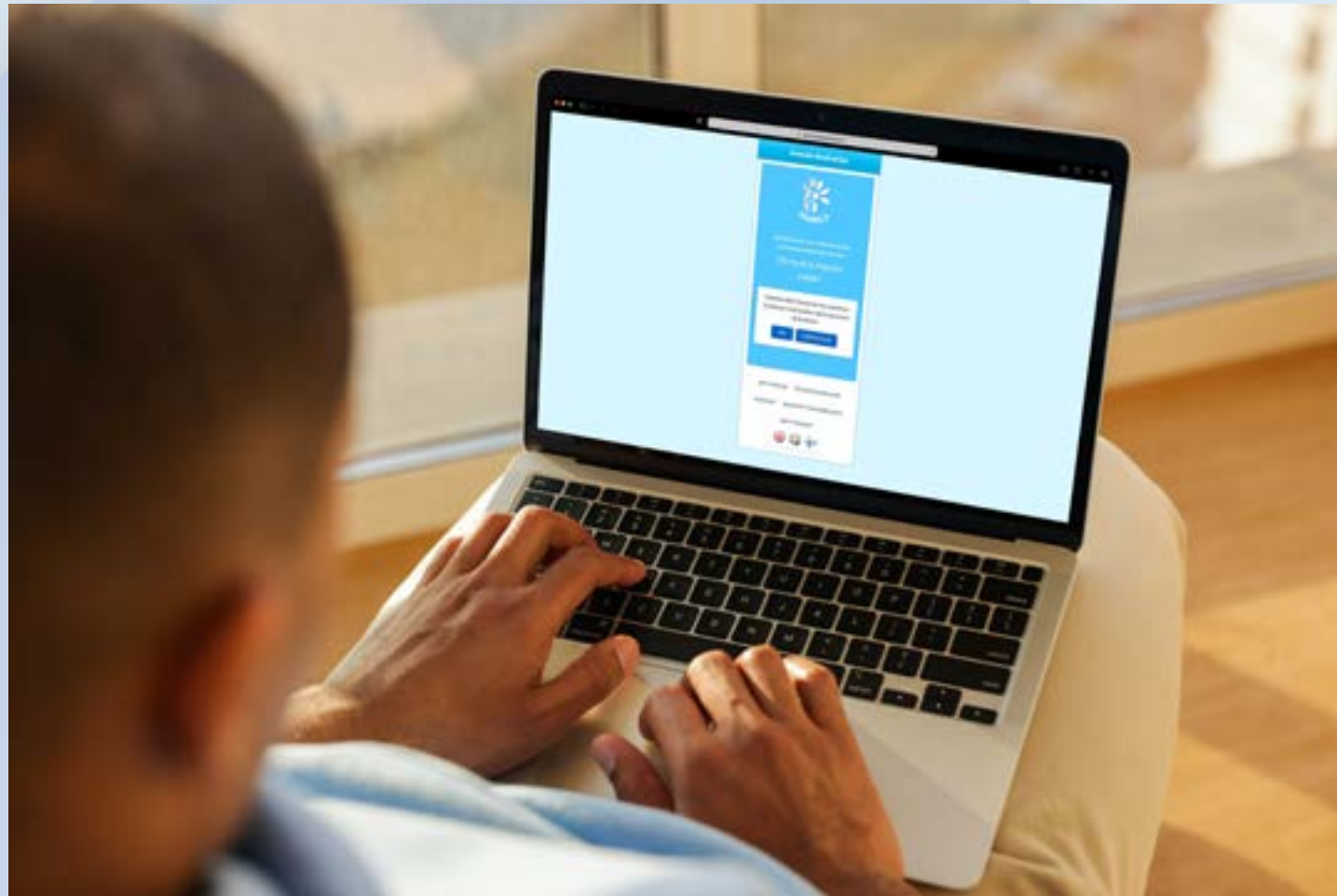
**Työntekijä lähettää viestin tai kuvan vanhemmalle (äiti/isä) lapsen päivästä.
Vanhempi (äiti/isä) lähettää viestin päiväkotiin, kun lapsi jää kotiin.**

**Työntekijä ja vanhemmat (äiti/isä) puhuvat lapsen päivästä,
kun lapsi tulee päiväkotiin ja lähtee päiväkodista.**

1.2 Daisy Family

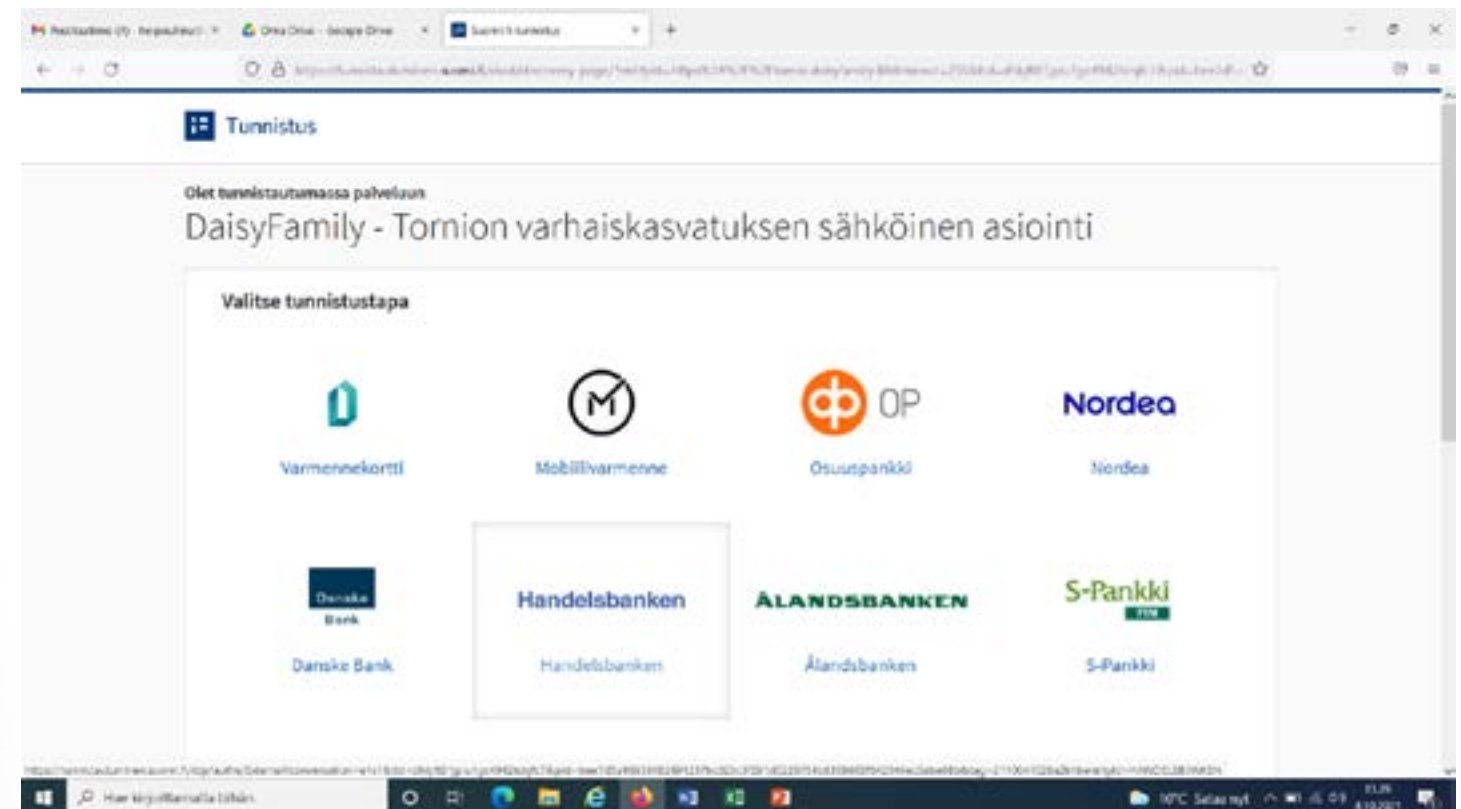
Tornion kaupungin varhaiskasvatuksessa on käytössä Daisy Family- ohjelma, jonka kautta varataan mm. lasten hoitoajat. Hoitoaikojen varaaminen tulee tehdä aina edellisen viikon sunnuntaihin mennessä. Hoitoaikoja voi varata myös pidemmälle ajalle kerrallaan. Henkilökunta voi näyttää asiakasperheelle kalenterista päivän, jolloin hoitoajat tulee varata. Viikkokalenteri löytyy tämän oppaan kappaleesta 5., päivärytmi. On hyvä huomioida, että kaikilla maahanmuuttotautaisilla vanhemmilla ei ole luku- ja kirjoitustaitoa edes omalla äidinkielellään, jolloin hoitoaikojen varaaminen on todella haastavaa ja he tarvitsevat henkilökunnan apua hoitoaikojen varaamisessa.

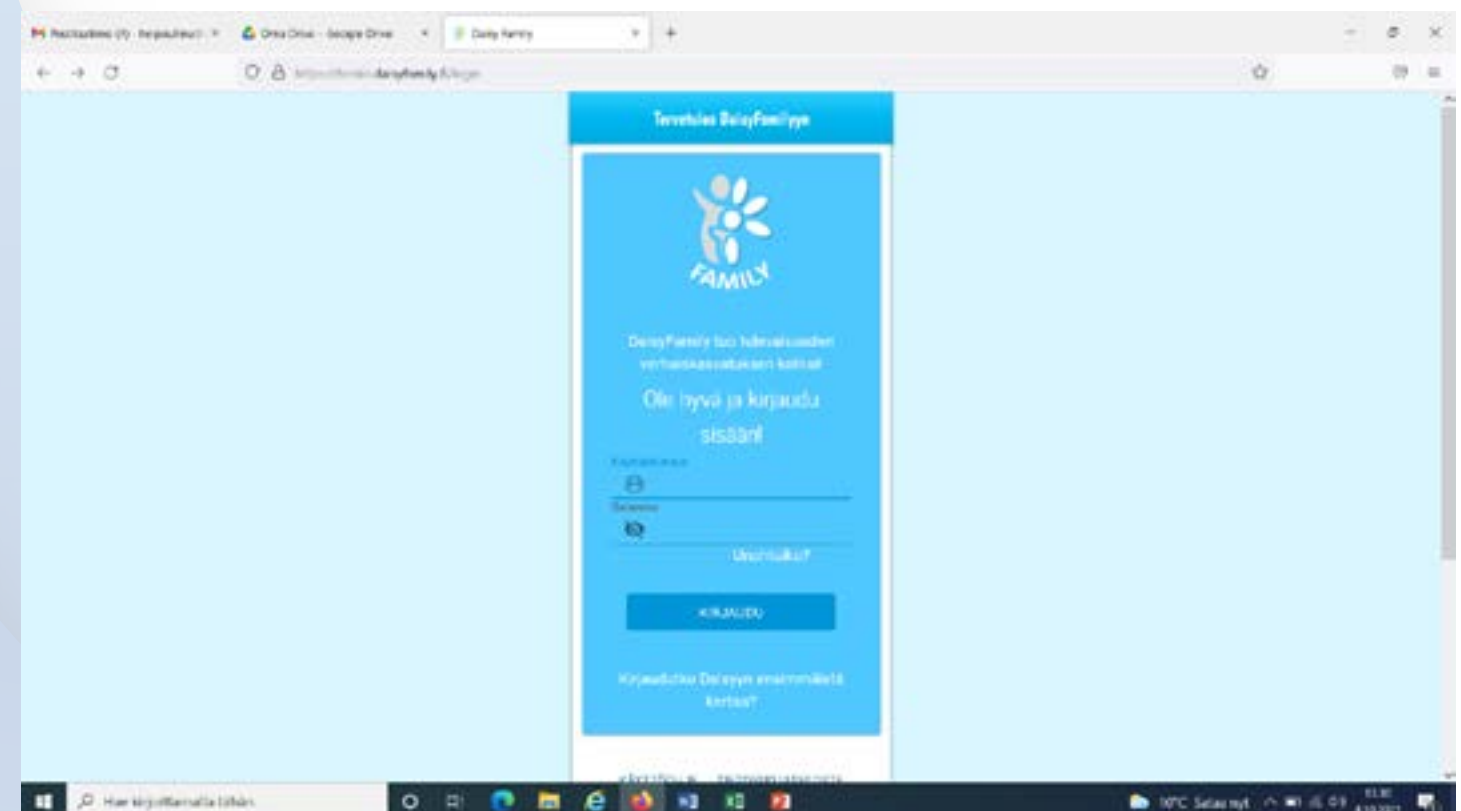
Daisy Family ohjelma/APP, jossa vanhempi (äiti/isä) varaa lasten hoitoajat joka viikko.

Daisy family:
<https://tornio.daisyfamily.fi/login> tai sovelluskaupasta Daisyfamily

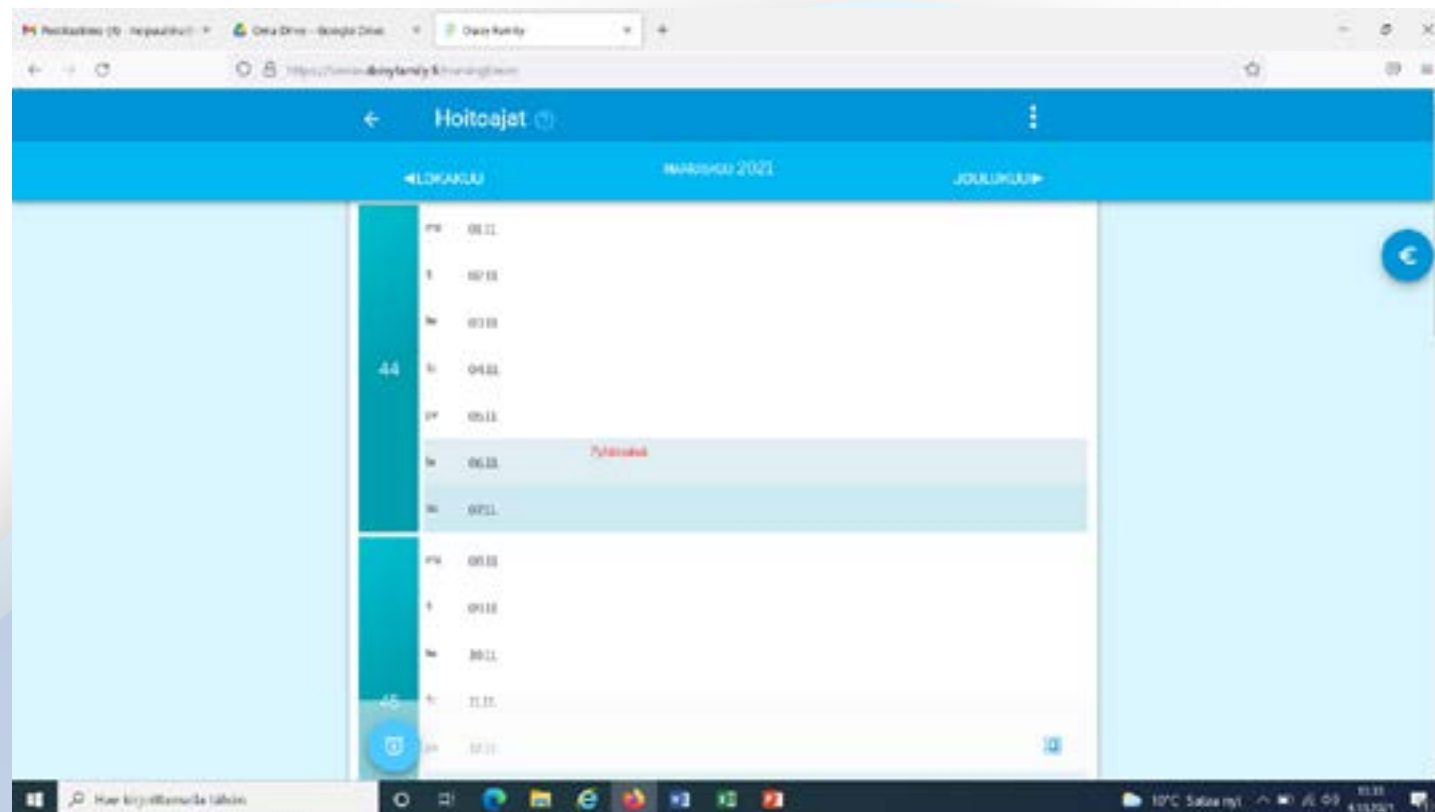
Daisy family ohjevideo:
<https://www.youtube.com/watch?v=2cnTenuFXao>

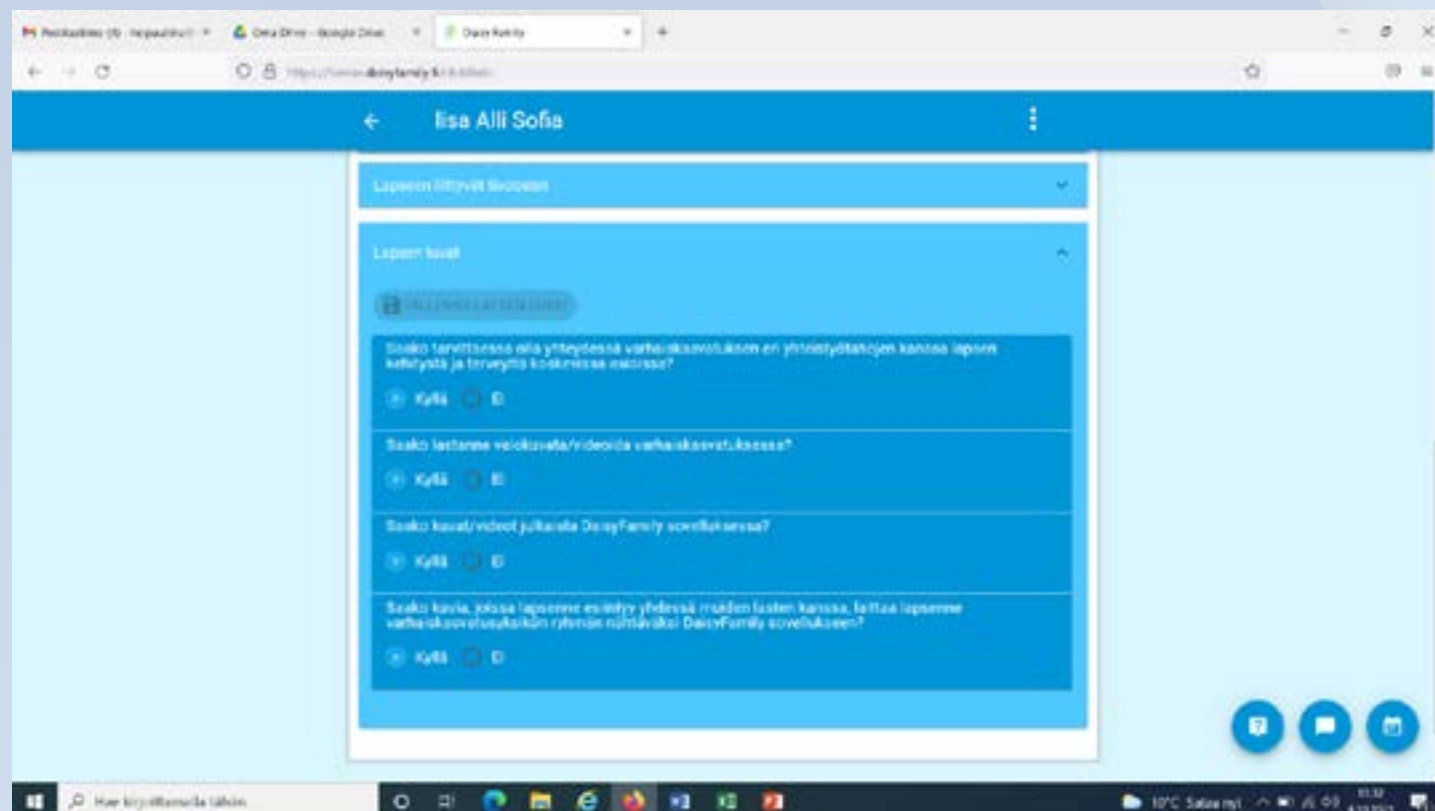
Vanhempi (äiti/isä) tarvitsee pankkitunnukset Daisy family ohjelmaan ensimmäisellä kerralla.

Toisella kerralla Daisy familyyn kirjaudutaan omalla nimellä ja salasanalla.

Vanhempi (äiti/isä) varaa lapsen hoitoajat joka viikko.

Vanhemmilta (äiti/isä) kysytään lupa lapsesta otettujen valokuvien käyttöön.

2. Varhaiskasvatus Suomessa

“Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.”

“Lapsella on oikeus ilmaista itseään, mielipiteitään ja ajatuksiaan sekä tulla ymmärretyksi niillä ilmaisun keinoilla, joita hänellä on. Jokaisella lapsella on oikeus hyvään opetukseen, huolenpitoon ja kannustavaan palautteeseen. Lapsella on oikeus leikkiä, oppia leikkien ja iloita oppimastaan sekä rakentaa käsitystä itsestään, identiteetistään ja maailmasta omien lähtökoh- tiensa mukaisesti.”

(Opetushallitus, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018.)

Tässä osiossa on tarkoitus avata huoltajille varhaiskasvatuksen arkeen eli hoitoon, kasva- tukseen ja opetukseen liittyviä sisältöjä ja käytäntöjä. Päiväkodissa lapsella on oikeus leikkiä ja harjoitella uusia taitoja. Jokaiselle on tärkeää saada tuntee kuuluvansa joukkoon, vaikka lapsi välillä haluaisikin leikkiä ihan yksin. Yhteisen kielen puute voi aiheuttaa tahatonta syrjä- tymistä tai lapsi voi tulla väärinymmärretyksi. Aikuisen rooli korostuu vuorovaikutustilanteiden sanoittajana ja ohjaajana. Aikuinen tukee lapsen osallisuutta, itseilmaisua ja ymmärtämistä käyttäen apuna kuvia. (tämä opas, Papunet jne.)

1. Kasvatus

Lapset oppivat leikin avulla. Työntekijä on mukana.

2. Opetus

Lapsi tutkii. Lapsi oppii. Työntekijä opettaa lapsia.

3. Hoito

Lapsi leikkii. Lapsi pukee ja riisuu. Lapsi syö ja lepää.
Työntekijä auttaa ja hoitaa lasta.

2.1 Pedagoginen toiminta

“Tavoitteena on edistää lasten oppimista ja hyvinvointia sekä laaja-alaista osaamista. Pedagoginen toiminta toteutuu lasten ja henkilöstön välisessä vuorovaikutuksessa ja yhteisessä toiminnassa.” (Opetushallitus, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018.)

Lapsi osallistuu

Aamupiiri

Kotileikki

Roolileikki

Rakenteluleikki

Lapset pelaavat ja leikkivät yhdessä.

Kaikki lapset leikkivät yhdessä. Työntekijä ohjaa leikkiä.

Lapsi tutkii

Lapset ovat retkellä.

Lapsi kokee

Lapsi katsoo kirjaa.
Lapsi kuuntelee satua.

Lapsi laulaa. Lapsi soittaa.

Lapsi tutkii luontoa.

Lapsi liikkuu

Lapsi pelaa. Lapsi jumppaa. Lapsi juoksee.

Lapsi luistelee.

Juomapullo

Shortsit

T-paita

Kassi

Kypärä

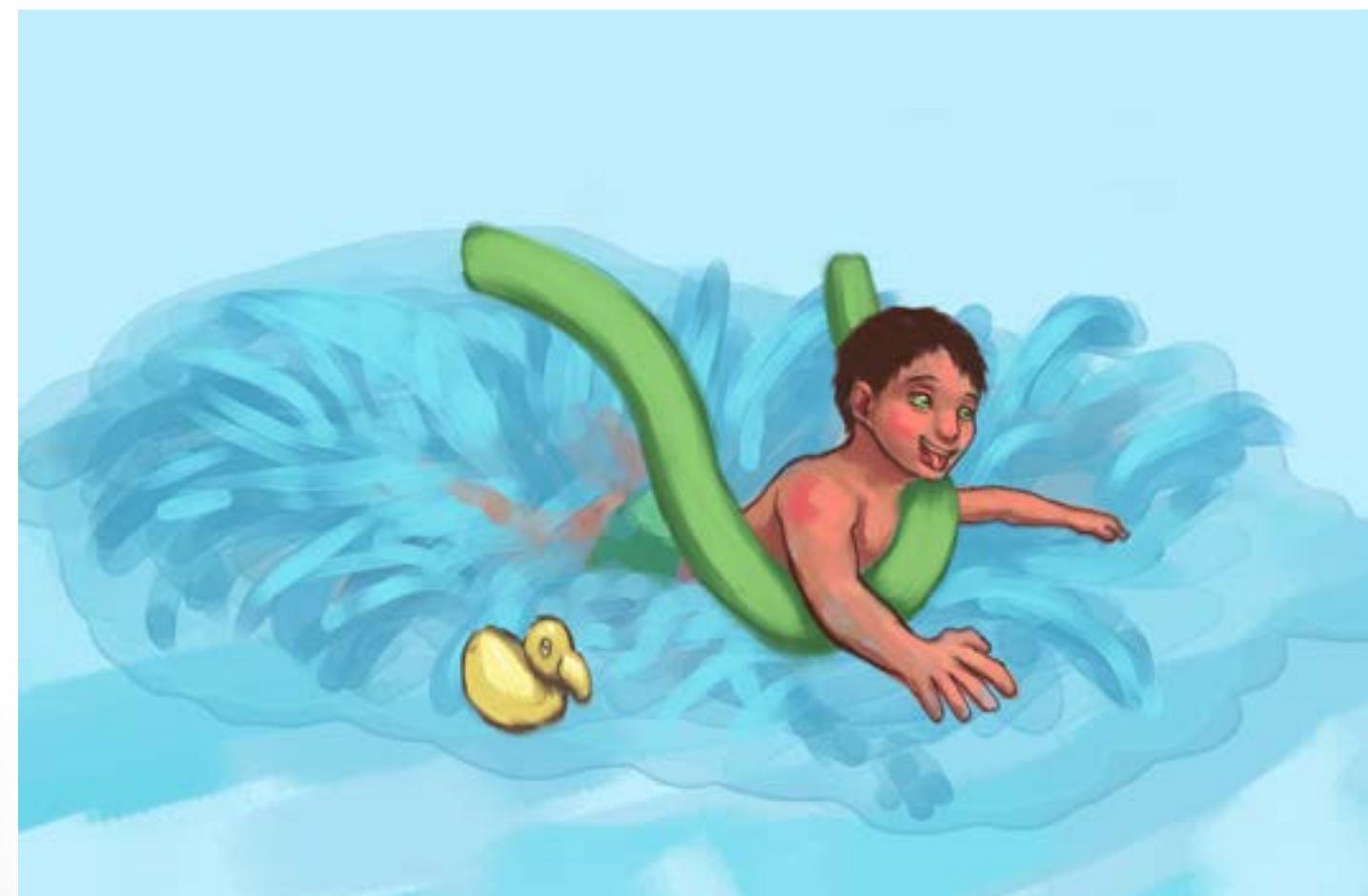

Luistimet

Suojat

Lapsi hiihtää.

Lapsi ui.

Suksipidike

Monot

Pyyhe

Kassi

Uimapuku

Uimahousut

Laudeliina

Lapsi pelaa palloa.

Työntekijät ja lapset ovat retkellä.

Lapsi opettelee

Lapsi kiipeilee.

Lapsi leikkaa. Lapsi askartelea.

Lapsi tekee palapeliä.

Lapsi toimii

Lapsi tutustuu matematiikkaan.

Lapset pelaavat lautapeliä.

Lapsi ilmaisee

Lapsi maalaa. Lapsi piirtää.

Lapsi katsoo ja esittää teatteria.

Lapsi tanssii. Lapsi laulaa. Lapsi esiintyy.

3. Sosiaaliset tilanteet

Lapsen päivään mahtuu monenlaista tekemistä joko yksin, toisen lapsen tai koko ryhmän kanssa. Vanhempien on tärkeää saada kuulla lapsensa päivän tapahtumista.

Leikki on varhaiskasvatuksen keskeinen työtapana. Välillä lasten leikkiessä syntyy riitoja. Silloin harjoitellaan riitojen selvittelyä, anteeksi pyytämistä ja antamista aikuisen avulla.

Tärkeää on muistaa viestiä perheille myös positiivisista asioista ja tapahtumista, joissa lapsi on onnistunut päivän aikana ja niistä tapahtumista, joissa on syntynyt iloa ja hyvää mieltä, kuten silloin kun lapsi on saanut uuden ystävän tai leikit ovat sujuneet hyvin.

Lapsi leikkii ryhmässä.

Lapsi leikkii yksin.

Lapsi pyytää leikkimään.

Lapsi leikkii kaverin kanssa.

Lapsi pyytää anteeksi.

Lapsi antaa anteeksi.

Lapsi tönii.

Lapsi puhuu toiselle rumasti.

Lapsi riitelee.

Lapsi riitelee. Lapsi lyö.

Lapsi rikkoo vahingossa.

Lapsi auttaa.

4. Tunteet

“Lapsella on oikeus yhteisöllisyyteen ja ryhmään kuulumiseen. Lapsella on oikeus saada tietoa monipuolisesti, käsitellä tunteita ja ristiriitoja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita.”
(Opetushallitus, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018.)

Tunnekuvien avulla voidaan keskustella huoltajien kanssa lapsen päivään liittyvistä tunteista. Kaikilla tunteilla on oma tärkeä tehtävänsä. Lapsen ei tarvitse peitellä tunteitaan. Aikuisen tehtävä on omalla läsnäolollaan luoda lapselle turvallinen olo. Lapsi oppii aikuisen tuella nimeämään, tunnistamaan ja säätämään tunteitaan.

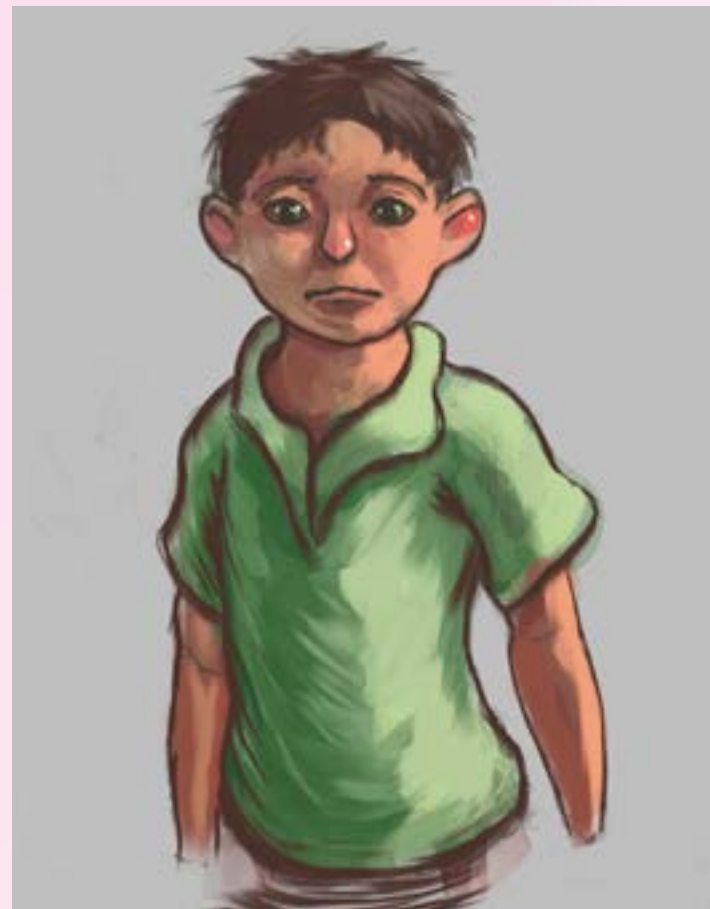
Lapsi on iloinen.

**Lapsi on surullinen.
Lapsi itkee.**

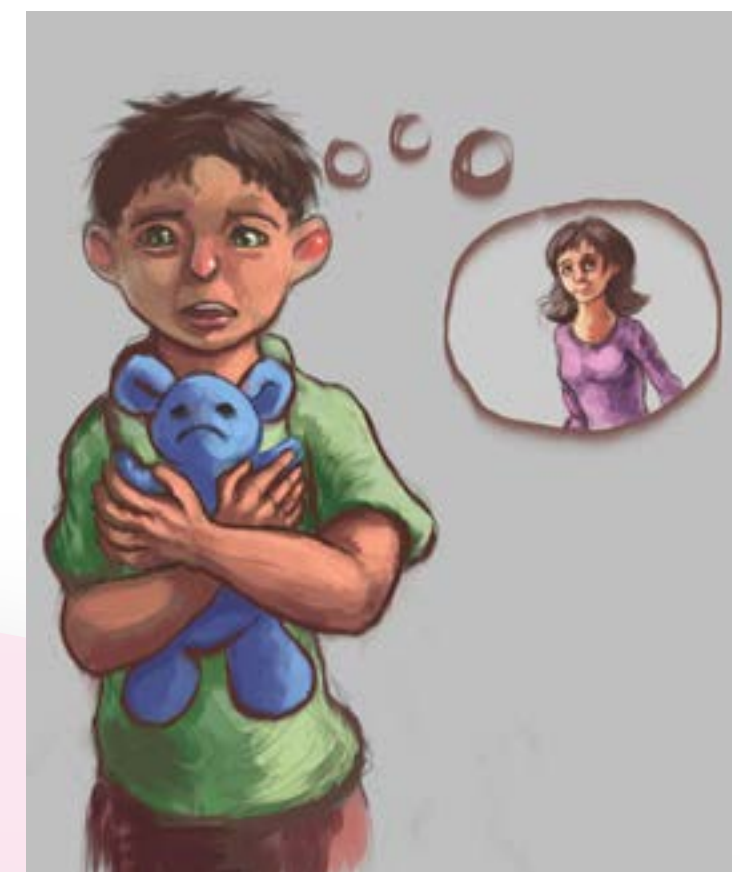
**Lapsella on kaikki hyvin
(tyytyväinen).**

Lapsi on pettynyt.

Lapsi on vihainen.

Lapsella on ikävä.

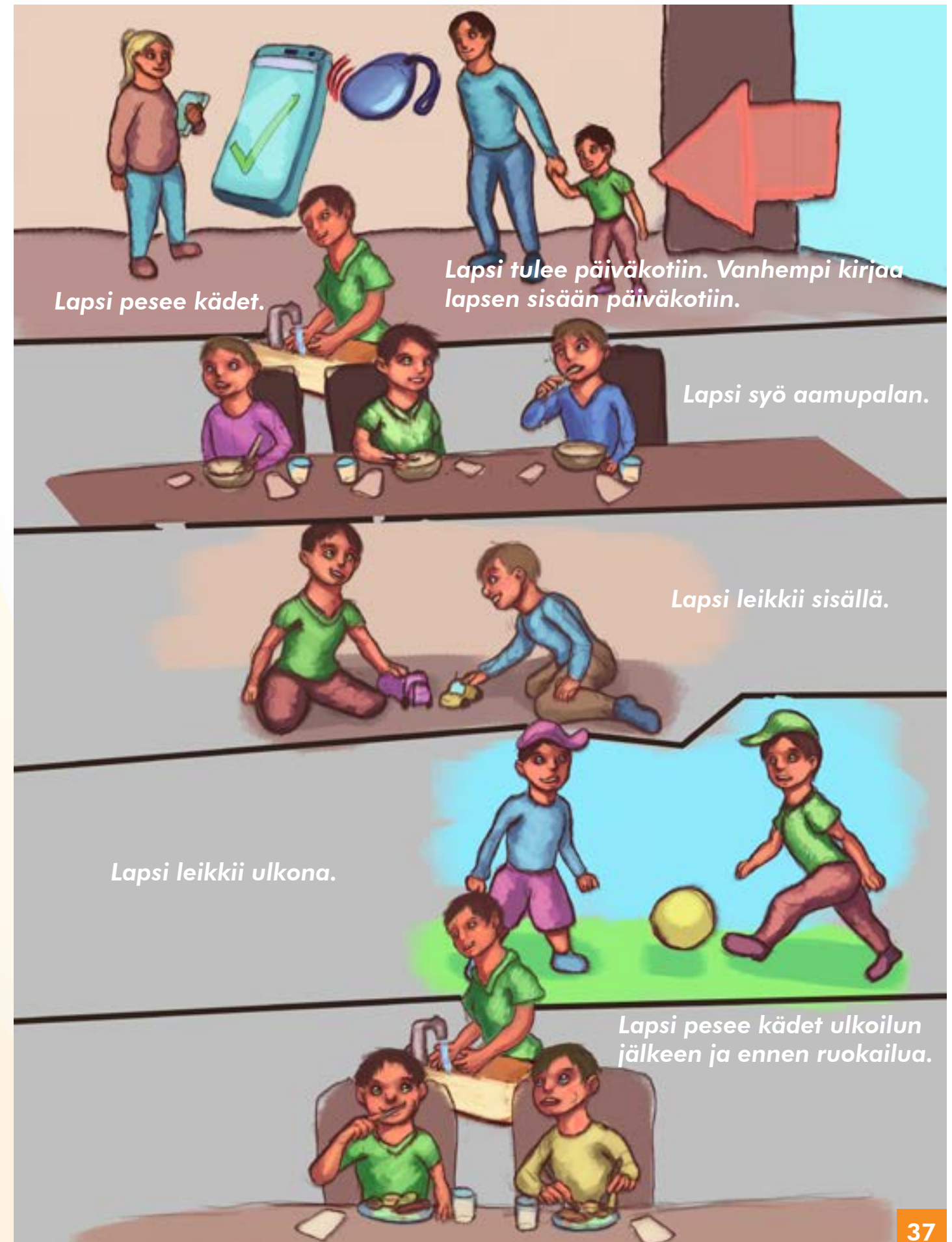
5. Päivärytmi

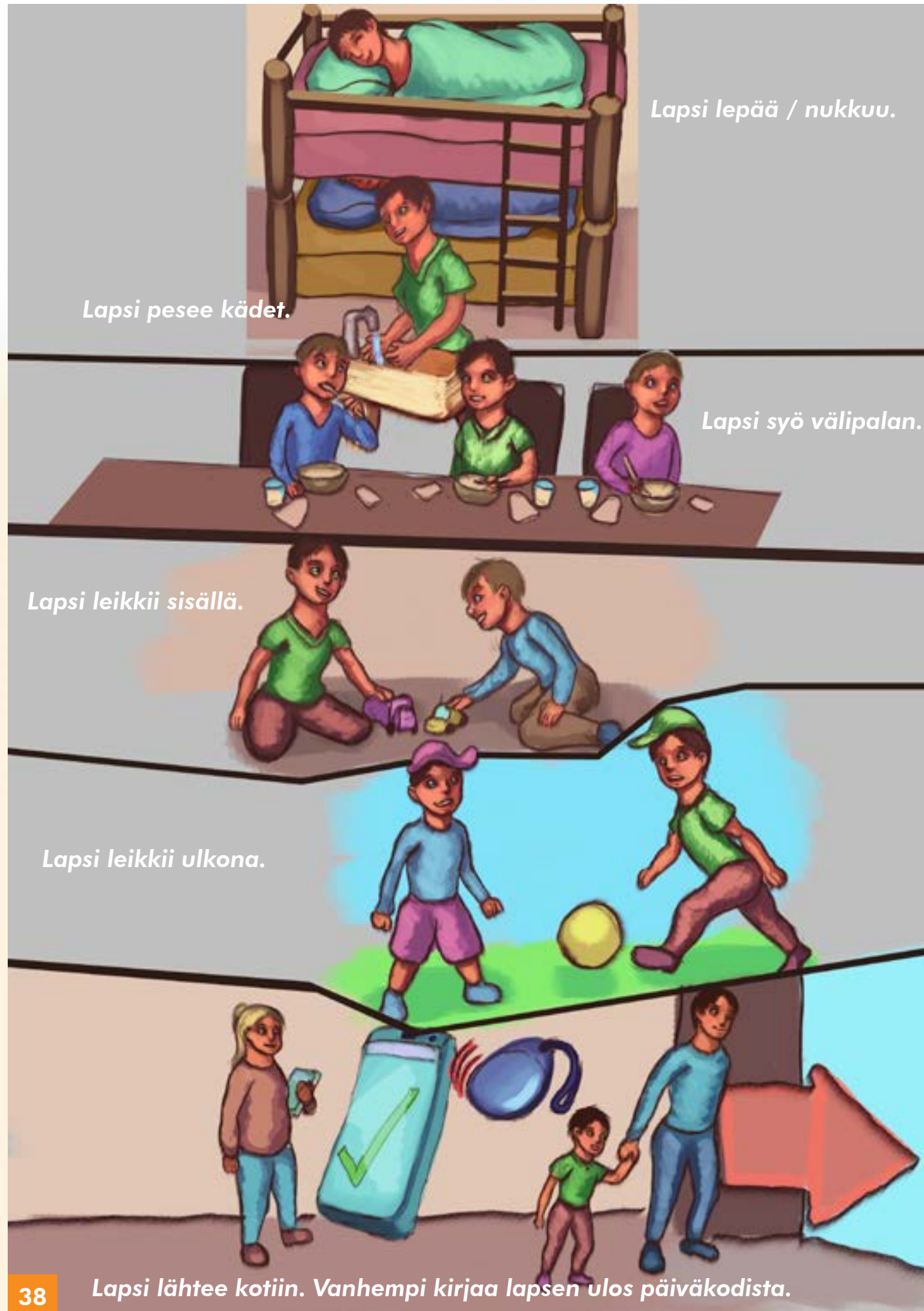
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten on hyvä tottua tiettyyn säännöllisyyteen päivärytmissä. Joissakin kulttuureissa on totuttu erilaiseen päivärytmiin kuin meillä täällä Suomessa, esimerkiksi perheissä syödään päivällistä myöhään illalla, jolloin lastenkin nukkumaan meno siirtyy myöhemmäksi. Aikaisin herääminen voi silloin olla vaikeaa.

Näiden kuvien avulla on tarkoitus kertoa pienelle lapselle sopivasta päivärytmistä. Jos lapsi tulee päiväkotiin esim. vasta yhdeksältä, näiden kuvien avulla voi näyttää, että silloin lapsen tulee syödä aamupala jo kotona. Kuvissa on havainnollistettu myös hampaiden pesun tärkeys ja opastettu käyttämään xylitol-pastilleja ruokailun jälkeen hammasterveyden ylläpitämiseksi.

Monissa kulttuureissa sianlihaa ei käytetä ruoanvalmistuksessa. Tässä kappaleessa on sian ja lehmän kuvat asian havainnollistamiseksi. Emme ole avanneet eri ruuissa käytettäviä raaka-aineita laajemmin. Tarvittaessa voit etsiä lisää kuvia esimerkiksi Papunetistä.

Lapsen päivärytmi päiväkodissa

5.1 Ruoka ja lepo

1. Lapsi herää ja syö aamupalan kotona tai päiväkodissa kello 8.00–8.30.
2. Lapsi syö lounaan päiväkodissa kello 11.00–11.30.
3. Lapsi syö välipalan päiväkodissa kello 14.00–14.30.
4. Lapsi syö päivällisen kotona kello 17.00.
5. Lapsi syö iltapalan kotona kello 19.30.

Ksylimitolipastillit

Päiväkodin ruoka on terveellistä ja monipuolista

Aamupala: Puuro, leipä, kasvis/hedelmä, maito/vesi.

Lounas: Peruna/riisi/pasta, leipä, liha/kala/kana, salaatti, maito/vesi.

Välipala: Jogurtti, leipä, hedelmä/kasvis, murot, mehukeitto/soppa, maito/vesi.

Lapsi syö haarukalla ja harjoittelee veitsen käyttöä.

Lihatuotteet

Ruoka sisältää naudanlihaa.

Ruoka sisältää sianlihaa.

Ruoka ei sisällä sianlihaa.

Päivälepo

Lapsi kuuntelee satua.
Lapsi nukkuu tai lepää.
Lapsi kuuntelee musiikkia.

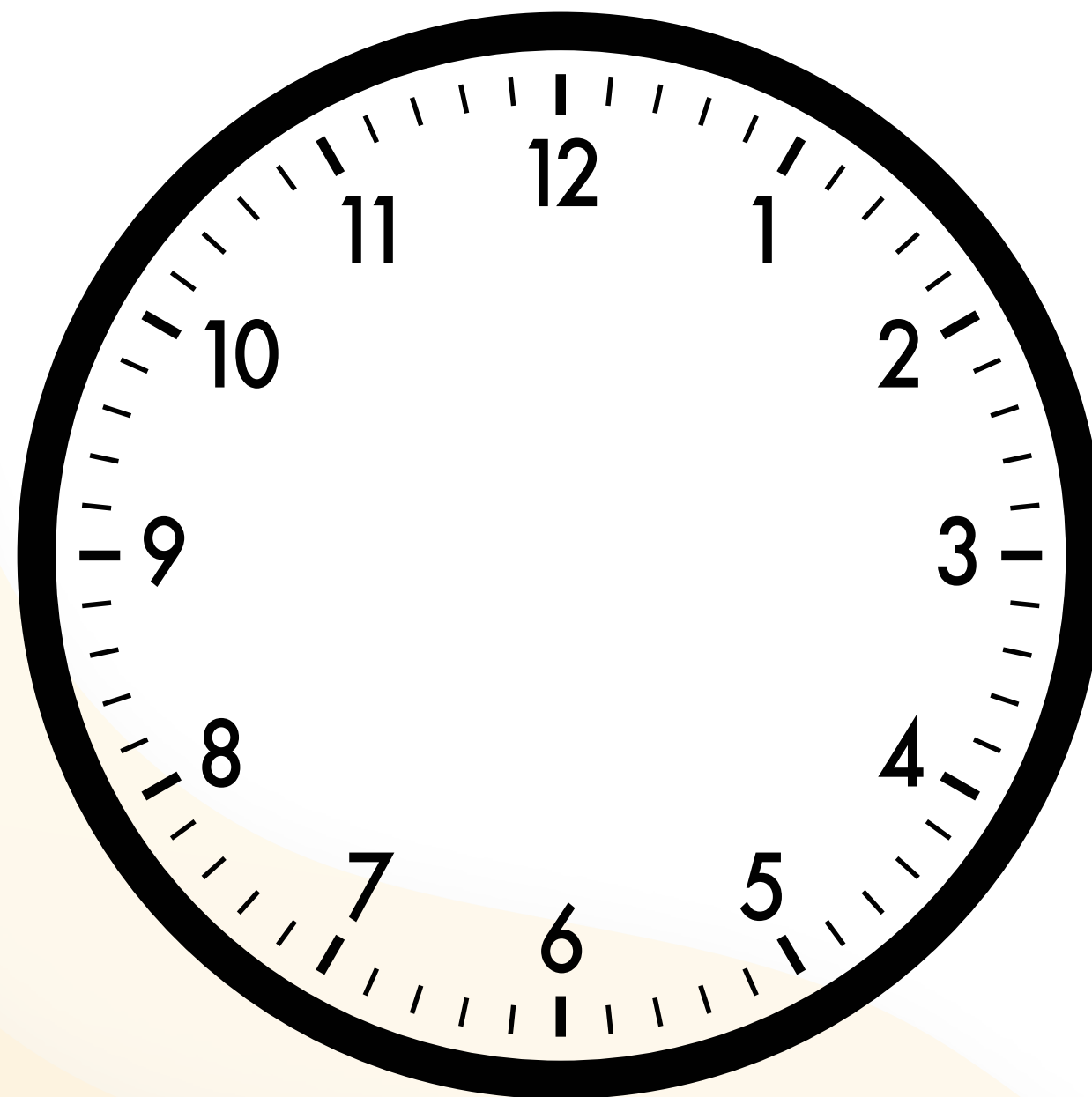
Lapsi tuo unilelun
kotoa päiväkotiin.

5.2 Viikonpäivät ja kello

Viikkokalenterin ja kellotaulun avulla varhaiskasvatuksen henkilöstö ja perhe voivat keskustella menneistä ja tulevista tapahtumista ja asioista lapsen arjessa. Kellotaulua voi käyttää keskustelun tukena esim. osoittamalla haluttua kellonaikaa tai kirjoittamalla kellonajan paperille.

Voit myös tulostaa ja laminoida kellotaulun, jolloin voit piirtää siihen kellon viisarit osoittamaan haluttua aikaa.

Työviikko havainnekuvat

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Maanantai								Tiistai					

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU	
		Keskiviikko								Torstai				

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
				Perjantai		

Viikonloppu

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
					Lauantai								Sunnuntai

6. Vuodenajat, ulkoilu ja vaatetus

Varhaiskasvatuksessa ulkoillaan lähes joka säällä. Tämä voi olla vieras asia maahanmuuttotauksaisille perheille. Suomen ilmasto voi olla hyvin erilainen kuin perheiden kotimaassa. Henkilöstön tulee ohjeistaa sään mukaista pukeutumista sekä sopivien (oikeankokoisten) vaatteen valintaa. Termi "välikausi" voidaan korvata esim. kevät/syksy-haalari, ohut haalari.

6.1 Sopivat vaatteet ja vaatteiden nimikointi

Sopiva vaate

Liian suuri vaate

Liian pieni vaate

AUKUSTI M.

Vanhempi (äiti/isä) kirjoittaa lapsen nimen vaatteisiin ja tavaroihin.

6.2 Lapsen päivävaatteet

6.3 Päiväkotireppun sisältö

6.4 Vuodenajat ja kuukaudet

Talvi			Kevät			Kesä			Syksy		
Joulukuu	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu

Talvi

Välikausitakki

Välikausihousut

Välikausihaalari

Välikausikengät

Välikausipipo

Välikausipipo

Välikausisormikkaat

Välikausihanskat

Sormikkaat

Kurahanskat

Kumisaappaat

Sadehaalari

Sadetakki

Kurahousut

Fleecetakki

Fleecehousut

Fleecehaalari

Kesä T-paita

Aurinkorasva

Aurinkolasit

Lippis

Lippis

Juomapullo

Pusero

Kesämekko

Kesä shortsit

Lenkkarit

T-paita

Shortsit

Housut

Takki

Välikausihaalari

Välikausitakki

Välikausihousut

Välikausikengät

Välikausipipo

Fleecetakki

Fleecehousut

Fleecehaalari

Välikausisormikkaat

Välikausipipo

Välikausihanskat

Kumisaappaat

Sormikkaat

Kurahanskat

Sadehaalari

Sadetakki

Kurahousut

7. Sairaudet ja tapaturmat

Olemme kuvittaneet tähän oppaaseen vain osan yleisimmistä lasten sairauksista ja pienistä tapaturmista, joita voi sattua varhaiskasvatuksessa. Jos lapsi tarvitsee sairaanhoitoa varhaiskasvatuksen aikana (esim. tapaturman sattuessa) ensisijaisesti huoltaja vie lapsen terveydenhoitajalle/lääkäriin.

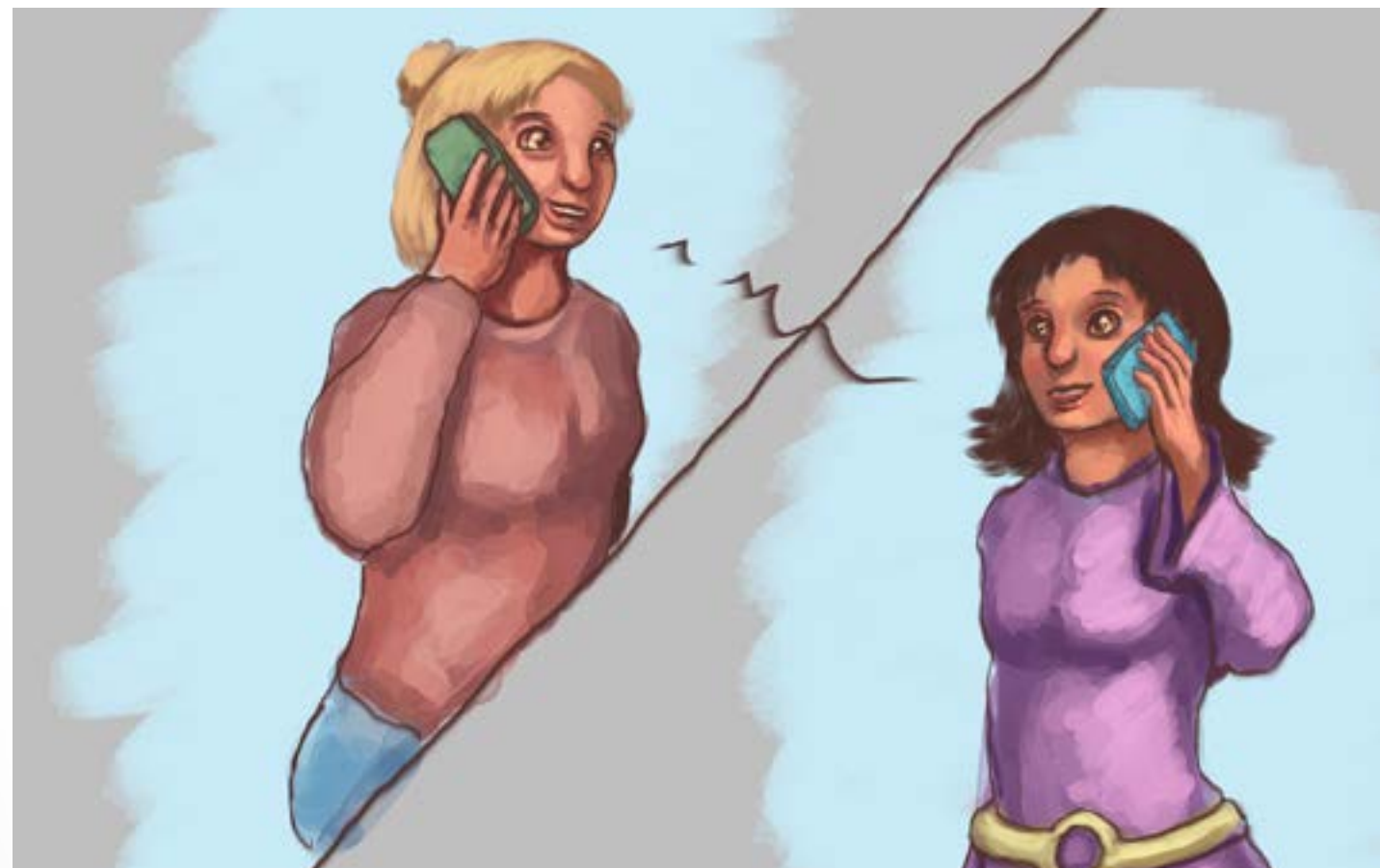
Huoltajille voi olla epäselvää, milloin lapsen saa tuoda varhaiskasvatukseen. Yleinen käytäntö on, että sairastamisen jälkeen pitää olla vielä vähintään yksi terve päivä kotona, ennen kuin lapsi voi osallistua toimintaan varhaiskasvatuksessa. Lapsen mahdolliset lääkitykset hoidetaan ensisijaisesti kotona. Tarvittaessa lapselle tehdään lääkehoitosuunnitelma.

Yleisiä lasten keskuudessa tarttuvia loisia ovat kihomadot, täit ja syyhypunkin aiheuttama ihottuma. Näitä ei ole kuvitettu tässä oppaassa. Tarvittaessa kuvia löytyy esim. papunetistä. Huoltajaa voi ohjeistaa ottamaan yhteyttä neuvolaan tai apteekkiin.

7.1 Sairas lapsi

Lapsi on sairas.

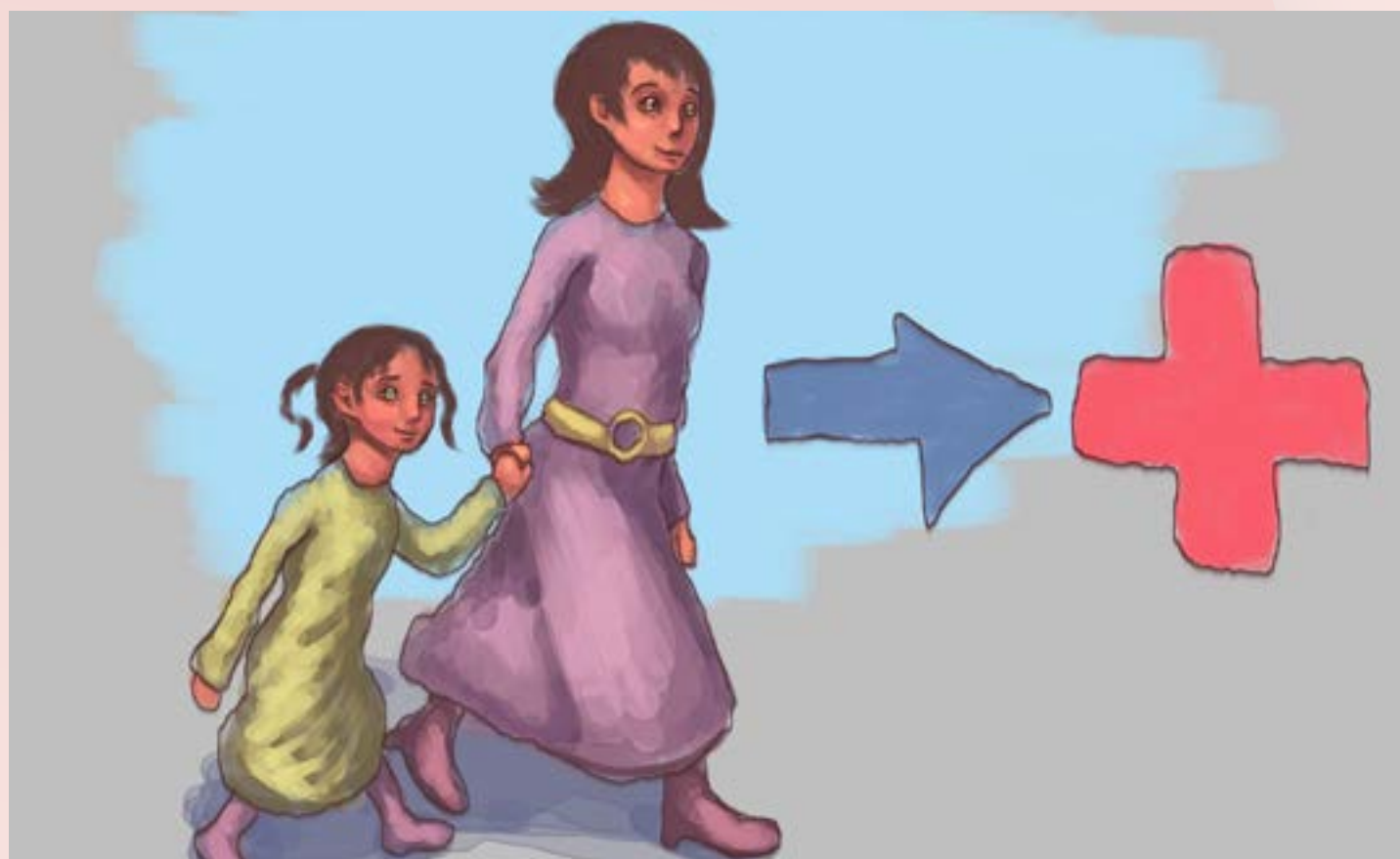
Vanhempi (äiti/isä) soittaa tai lähettää viestin päiväkotiin, jos lapsi on sairas. Päiväkodin työntekijä soittaa tai lähettää viestin jos lapsi sairastuu päiväkodissa.

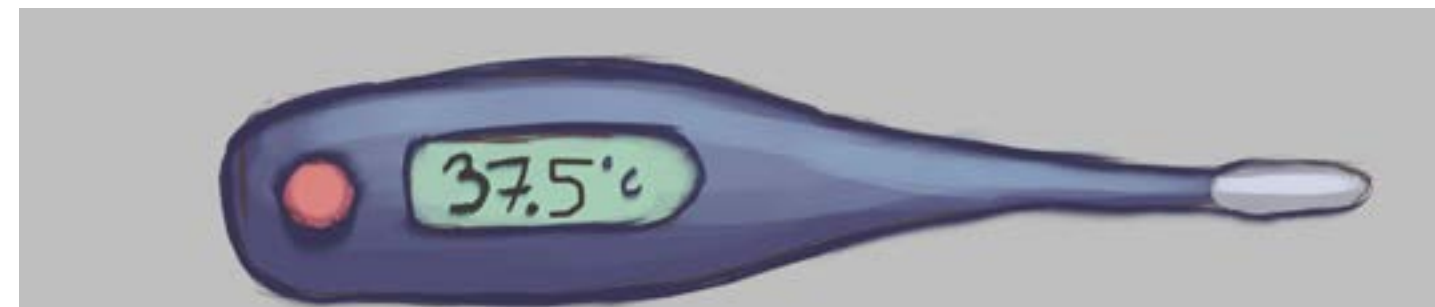
Sairas lapsi ei voi tulla päiväkotiin. Lapsi voi tulla päiväkotiin, kun hän on ollut terve yhden (1) päivän.

Lapsi tarvitsee lääkäriä / neuvolaa.

Vanhempi (äiti/isä) soittaa lääkäriin tai neuvolaan.
Vanhempi (äiti/isä) vie lapsen lääkäriin tai neuvolaan.

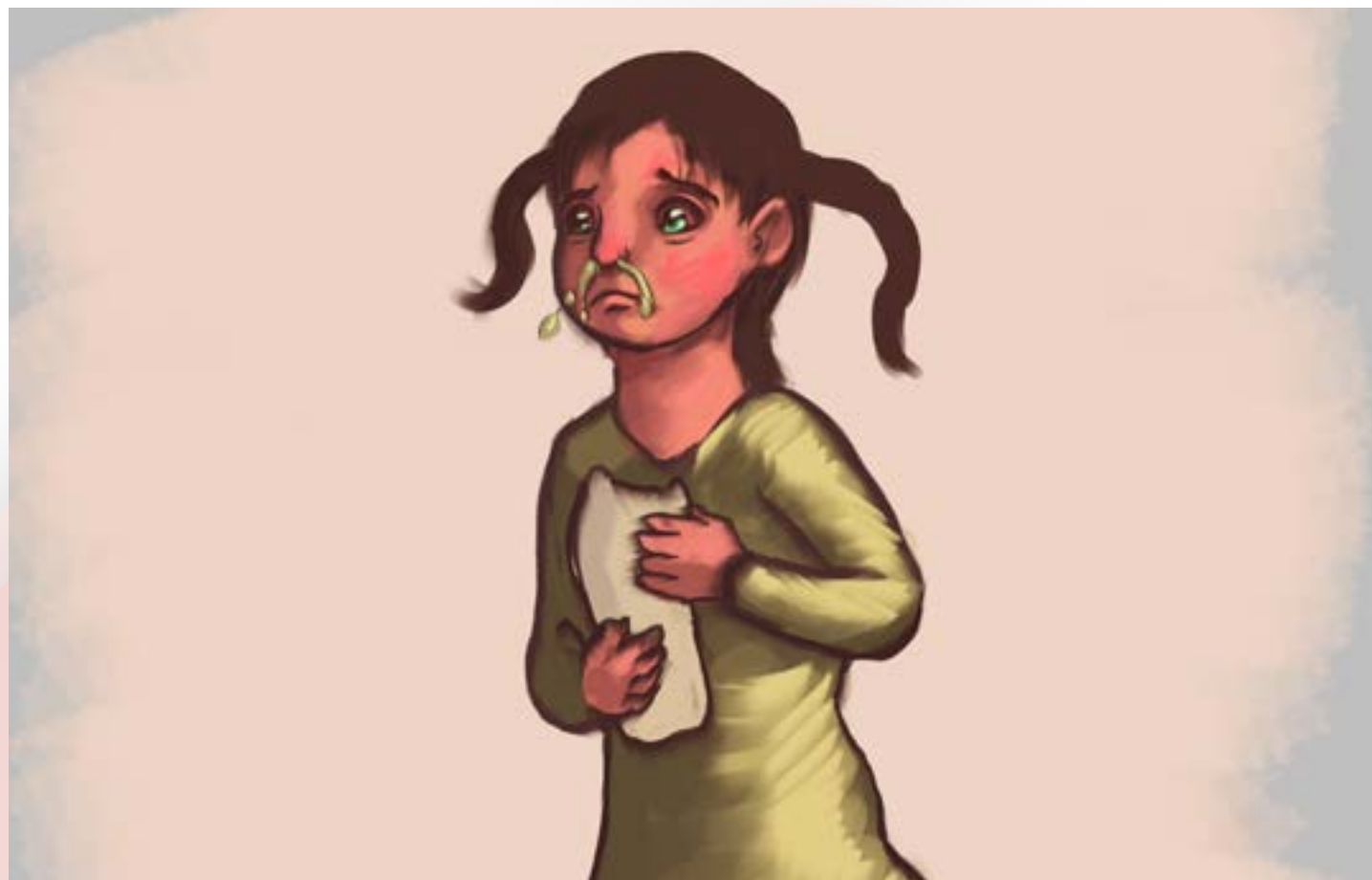
Kuumemittari.
Lapsella on kuumetta.

Lapsella on ihottuma. Lapsella on allergia.
Lapsella on rokko.

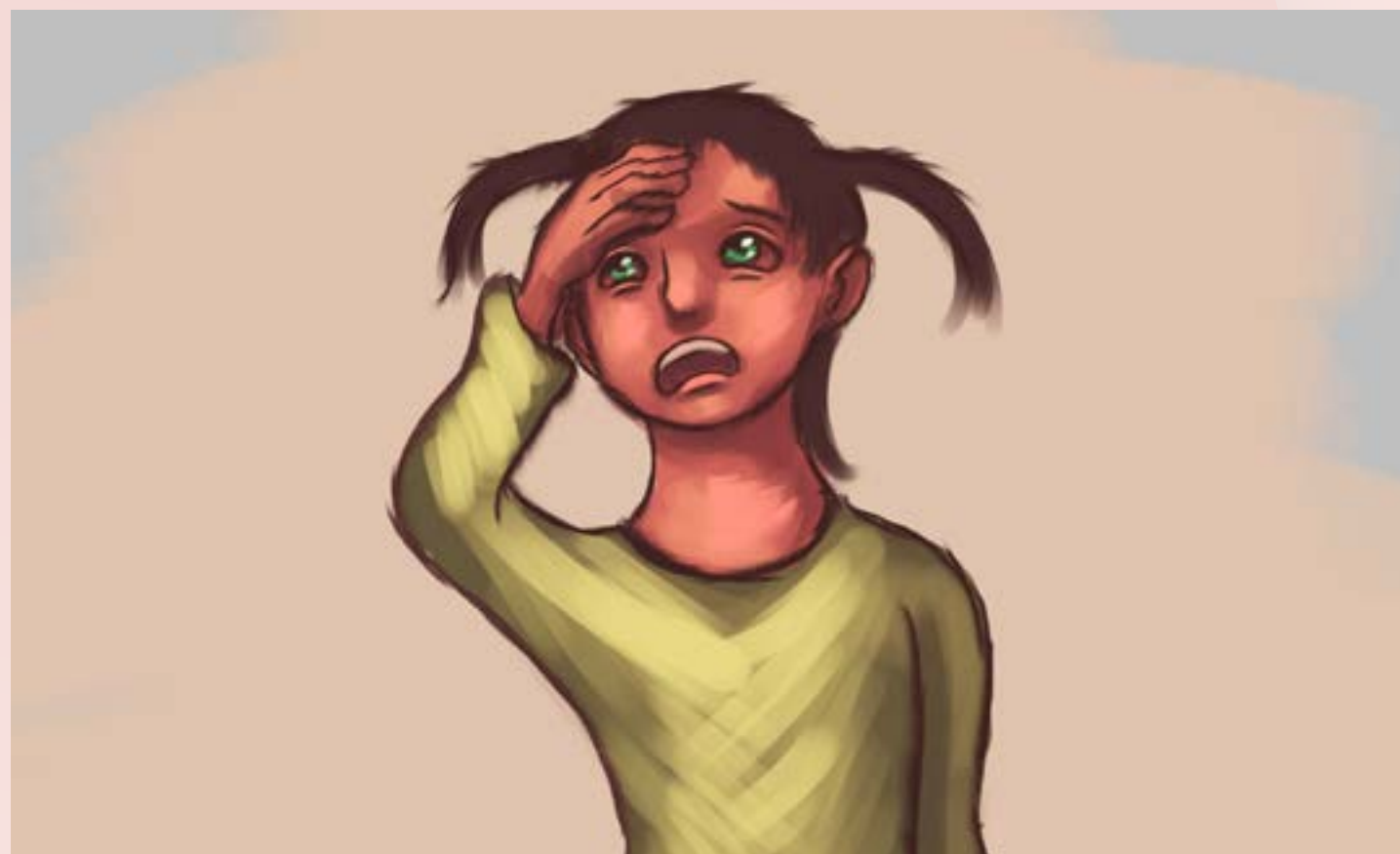
Lapsi oksentaa.

Lapsella on flunssa. Lapsella on nuha.

Lapsella on ripuli.

Lapsella on pää kipeä.

Lapsella on vatsa kipeä.

Lapsi kaatuu.

Lapsi törmää.

Lapsella on haava.

Lapsi putoaa.

“Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lasten kasvatuksesta. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.”

(Opetushallitus, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018.)

Tämä opas on syntynyt tarpeesta helpottaa eri kieliryhmiä ja kulttuureista tulevien perheiden ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan välistä päivittäistä kohtaamista ja kommunikointia, silloin kun yhteistä kieltä ei vielä ole. Hankkeen tarkoituksena on myös parantaa maahanmuuttajavanhempien suomen kielen taitoa, antaa heille tietoa suomalaisesta varhaiskasvatuksesta ja auttaa heitä sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan sekä tutustumaan paikalliseen kulttuuriin.

Huoltajien kielitaidon kehittyessä omatoimisuus ja itseluottamus asioiden hoidossa lisääntyy ja se mahdollistaa myös paremmin huoltajien ja henkilökunnan välisen kommunikaation sekä vanhempien osallisuuden lapsen varhaiskasvatukseen liittyvissä asioissa. Hyvä kielitaito mahdollistaa tasa-arvoisemman osallistumisen yhteiskunnan jäsenenä, parantaa työnsaantimahdollisuuksia ja auttaa perheitä luomaan uusia ihmissuhteita oman hyvinvointinsa tueksi.

Linkkejä:

Kotoudu kotona opas:

<https://www.mikseri.fi/meri-lapin+%C3%A4itien+j%C3%A4rjest%C3%B6l%C3%A4ht%C3%B6inen+kotoutuminen/>

Papunet: <https://papunet.net/>

Selkokieli Sivusto: <https://selkokeskus.fi/selkokieli/>

Mieli ry (tunnekuva-materiaalia): <https://mieli.fi/>